

...og hin tímalønti varð við svikin

Oddagrein

Tað fall mongum fyri bróstið, at Tjóðveldisflokkurin skuldi vera flokkurin, ið gongur á odda fyri **ikk**i at javnseta fastlønt og tímalønt. Men nú er tað komið upp á prent í álitinum frá Trivnaðarnevndini.

Finnur Helmsdal og Páll á Reynatúgvu halda, at tað ikki er landskassans lutur at javnseta tímalønt og fastlønt. So vita vit tað...

Men tað halda aðrir flokkar, eitt nú Sambandsflokkurin, Javnaðarflokkurin, Miðflokkurin og fyri so vilt eisini Fólkaflokkurin, sum kortini vil sleppa undan óneyðugum húsaófriði í samgonguni.

Tað fellir eisini mongum fyri bróstið, at Fólkaflokkurin stendur tí tímalønta nærri enn Tjóðveldisflokkurin, men hetta tykist vera greiða niðurstøðan eftir viðgerðina av uppskotinum um at fáa teimum tímaløntu lön - eisini tveir teir fyrstu sjúkradagarnar.

Hví er Tjóðveldisflokkurin soleiðis vorðin? Hesin flokkur, sum plagdi at hava fiskimannin og arbeðaran í sínum skjaldramerki? Er flokkurin vorðin ein akademikarflokkur burturav, ella eru menn bara so smásintir, at andstöðuuppskot bara ikki skulu vinna frama!?

Tá Finnur Helmsdal og Páll á Reynatúgvu eru teir, ið umboða Tjóðveldisflokkinn í Trivnaðarnevndini, so mugu vit eisini ganga út frá, at hetta er linja floksins - eins og 1. viðgerð í tinginum 9. september bendi á.

Men málið snýr seg ikki um nógvar pengar - ikki meira, enn nakrar vikur yvirforbrúk hjá landskassanum - umleið 10 milliónir.

At málið verður loyst á arbeidsmarknaðinum í bræði - tí kunnu vit skjóta ein hvítan píll eftir!

Karl Johansen, arbeidsmannaformaður í Havn, hevur givið tingmonnum tey stuttu, men greiðu boðini: – Vilja tit hjálpa teimum tímaløntu, so samtykkið uppskotið. Vilja tit **ikk**i hjálpa teimum tímaløntu, so fellið uppskotið.

Men Karl hevur samstundis gjørt teimum greitt, at teir bara skulu vita, at tað nú fara at ganga nógvar ár, til hesin ójavni verður rættaður.

Og orsøkin er eina og aleina, at Tjóðveldisflokkurin sveik hin tímalønta...

Sosialurin

Viðmerking:

Viðmerking til Jákup Sólstein, formann Reiðarafelagsins

Jákup Sólstein hevur púra rætt, tá ið hann sigur, at hetta uppskotið líkist einum nýggjum Framtaksgrunni. Og halda menn, at frægast er at víðka um tess virksemin, so ivist eg onga løtu í, at tað er nakað, sum semja kundi fingist um. Øll tøk, sum fáa stuðul burtur, eru góð tøk, sigur Katrin Dahl Jakobsen, tingkvinnu m. a. í viðmerking

Ikki bønhojrdir

"Hetta er ikki tað, vit hava biðið um", segði Jákup Sólstein, formaður í Reiðarafelagnum, í samrøðu við Sosialin hósdagin 21. oktober. Hann sipar til uppskot Javnaðarflokksins um endurnýggjan av fiskiskipafloktanum. Hann heldur, at "40% í stuðuli av eginpengunum er ein dropi í havinum afturmót 15-20% í stuðuli av tí, sum eitt skip kostar at byggja".

Eg kenni ongan, við virðing fyri sær sjálvum og tí virksemin farið verður undir, at hann sjálfur kann áseta stuðulsupphædd og treytir. Ikki tá talan er um privat vinnuligt virksemin. Er tað so, at dyrt verður eftir stuðuli, átti man at komið við hattinum í hondini og fáum kortum í ermuni. Landskassin er hóast alt kassin hjá øllum borgarum.

Ikki stuðul

At Jákup Sólstein brúkar orðið **stuðul** um uppskot Javnaðarflokksins, sigur mær, at hann fyri tað fyrsta, als ikki hevur skilt uppskotið, tiansheldur hevur sama hugburð til privat vinnuligt virksemin sum uppskotsstillarin. Helst tosa vit ikki sama mál, bæði.

Okkara uppskot bjóðar teimum, sum ikki hætta sær undir eina verkætlan at vera við sum partaeigarar. Grunnurin kann veita 40% av kravda eginpeninginum og stigtakarinn 60%, soleiðis

at stigtakarinn hevur meiriluta.

Til ber hjá honum, um væl gongst í hond, at keypa grunnin út, og soleiðis taka yvir verkætlanina. Tískil er ikki talan um **stuðul**, men at grunnurin er partaeigari, **uttan** at hava meiriluta í felagnum.

Teir biða

Sambært Reiðarafelagnum, sita reiðarar og "biða eftir, at fáa ein stuðul, sum svarar til 15-20% av tí, sum eitt skip kostar at byggja". Eg eri sannførd um, at stóðan er ikki so ússalig millum fóroyskar reiðarar ella stigtakarar. Men væl vitandi at skipaløgur eru sera kostnaðarmiklar og óvissar, hevur Javnaðarflokkurin lagt fram eitt uppskot, sum júst miðjar eftir at savna nokk av eginpeningi til slíkar verkætlanir. Grundsónar-miðið í uppskotinum er:

1) at stigtakarar/reiðarar hava meirilutan

2) at stigtakarar/reiðarar kunnu keypa allan partapeningin hjá grunninum, um teir ynskja tað.

3) at framtíðar skipaprosjekt ikki byggja á partapolitiskan vinnustuðul, men er grundað á vinnubúskaparlígar fortreytir.

4) at hetta verður ein varðandi loysn, tí til ber hjá grunninum at fáa peningin aftur við sølu av partabrovum.

5) at vinnufortreytir á sjógví og landi verða so lík-

ar sum til ber, serstakliga tí at fiskivinnan er høvuðsvinna okkara og roknast má við, at hon verður hornasteinurin nógvar ár fram eftir.

Reiðarafelagið ger uppskot? Jákup Sólstein vísir á dómi um línubát, sum kostar 40 mill. kr., og sigur at tað er nóg mikið við 4-6 mill. kr. í eginpeningi. Eg havi ilt við at ímynda mær, at figgjarstovnar vilja vera við í skipaprosjektum við einans 10% í eginpeningi - av hesum munnu teir áður hava brennt seg alt ov ofta.

Heldur man kravið um eginpening vera í minsta lagið 20%, ella kanska heili 30%. Tí kunnu vit rokna við, at lánsgevarar ikki fara at jætta meira enn 80-70%. Men har skal so "geniala" uppskot Reiðarafelagsins frelsa projekt: Landskassin skal treytalest skriva ein gávukekk uppá restina, í nevnda dómi heilar 8 mill.!!!!!!!

Tí sambært Jákupi Sólstein, arbeidir Reiðarafelagið (fyri Landsstýrið???) við uppskotið um at fáa fatur á bilgum milliónum. Ikki er øllum slíkt beskorði!

Skipasýnskrovd forða

Neyðugt er at byggja nýtt, sigur Jákup Sólstein. Okkara uppskot fevnir um bygging og keyp av **nýggjari veiðiførum**. Men, hann heldur, at ikki ber til at keypa brúkt skip, av tí at donsku skipasýnskrovin

Katrin Dahl Jakobsen, tingkvinnu

eru so ónærslig.

Fullveldislandsstýrið hevur samtykt í samgonguskjalinum eitt einasta yvir-tøkumál, og tað er Skipasýnið — so brátt lýsir í eystri, og føroyingar fáa lagaligari trygdarkrøv.

Katrin Dahl Jakobsen tingkvinnu Javnaðarflokksins

P. S. Jákup Sólstein hevur púra rætt, tá ið hann sigur, at hetta uppskotið líkist einum nýggjum Framtaksgrunni. Og halda menn, at frægast er at víðka um tess virksemin, so ivist eg onga løtu í, at tað er nakað, sum semja kundi fingist um. Øll tøk, sum fáa stuðul burtur, eru góð tøk.

Jákup Sólstein ræðist ta umsiting, ið stendur av einum grunni. Men hann gloymir, at stuðulsskipanir so sanniliga krevja umsiting.

Til ber eisini, at lata verandi stovnar umsitingarlaga arbeidið í hendi.

Breiða semjan

Í Krosskasti mikukvöldið 20. oktober var brot úr samrøðu, sum varð gjord við undirritaða fyrr á degnum. Í samrøðuni varð týðningurin av, at tað verður samband millum fólkaviljan og politiska viljan, undirstrikaður. Eisini varð sagt, at setningurin, sum nú skal avgreiðast, er at kobia saman fólkaviljan nú og tann, sum fólkid sigur seg hava fyri framtíðina.

Undir orðaskiftinum í løgtinginum í síðstu viku var m.a. av Óla Breckmann víst á møguleikan, sum í Hvítubók verður nevndur Frelsis felagsskapur.

Undirritaði ætlaði í samrøðuni við sjónvarpið at fáa hetta fram sum loysnina, ið sannlíkið tykist vera størst fyr at fáa breiðan politiskan meiriluta aftanfyr. Í talvuni á síðu 71 í Hvítubók verður sagt um henda møguleikan, at hann gongur dygst at fullveldinum og ger eitt møgulegt skifti til fullveldi formliga lættari, og at áhugin verður fluttur burtur frá spurninginum um, hvørt stjórnmættarlaga stóðan Føroya er sambærilig við donsku grundlögina.

Hvat hetta ítøkiliga hevði borið við sær er ein av uppgávanum hjá samgonguni

og teimum, sum annars fara at samstarva í hesum máli, at finna útav og síðani at royna at snikka eina semju saman.

Um boðskapurin ikki kom nóg væl fram í úrdráttinum, sum sjónvarpið gjordi burturúr teimum tiggju minuttinum, vit prátaðu saman, so er tað bara undirritaði, sum hevur skyldina av tí.

Viðingarmest Jóannes Hansen

